

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto
hare@intermin.fi

SM022:00/2012

KOUVOLAN KAUPUNGIN LAUSUNTO POLIISIN HALLINTORAKENNEUUDISTUKSEN LUONNOKSESTA

Poliisin hallintorakenneuudistuksen, Pora III valtakunnallinen hanketyöryhmä on pyytänyt Kouvolan kaupungin lausuntoa poliisin hallintorakenneuudistuksen luonnoksesta sekä Poliisin tekniikkakeskuksen uudistamisesta. Kouvolan kaupunki esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hallintorakenneuudistuksen luonnos

Poliisin hallintorakenneuudistuksen luonnoksessa esitetään perusteet ja periaatteet uudistukselle. Lausuntopyynnössä on esitetty kriteerit asiakaspalveluverkoston uudistamiselle. Keskeisenä tavoitteena on tehostaa poliisin toimitilojen käyttöä. Toiminnan tehostamiseen pyritään uudistamalla sähköisiä palveluja erityisesti lupapalveluissa, joiden vaikutusten arvioidaan vähentävän asiakaskäyntejä jopa 75 % vuoteen 2016. Lausuntopyyntö sisältää muistion sekä kartta-aineiston, jossa täsmennetään tavoitteita muutoksia. Varsinaista ehdotusta palveluverkostosta ei kuitenkaan ole luonnoksessa esitetty. Tätä on perusteltu mm. sillä, että ennen poliisin omia ratkaisuja tulee tehdä päätös koko julkisen sektorin uudesta yhteispalveluratkaisusta, mitä valmistelee Valtiovarainministeriön johdolla Asiakaspalvelu 2014 hanke.

Palveluverkon uudistaminen

Nyt esitetyn luonnoksen mukaan poliisin toimipisteverkoston muodostavat tulevaisuudessa pääpoliisiasemat ja poliisiasemat. Pieniä 1-2 hengen toimipisteitä muutetaan yhteispalvelupisteiksi tai niistä luovutaan. Luonnoksessa ei esitetä muutoksia Kymenlaakson eikä Etelä – Karjalan pääpoliisiasemien keskinäisen asemaan eikä pääpoliisiasemien lukumäärään. Nykyisestä kolmiportaisesta toimipaikkarakenteesta luovutaan ja poliisin asiakaspalveluita tarjotaan poliisiasemien lisäksi yhteispalveluverkosta, joka on nykyistä kattavampi. Yhteispalvelupisteillä tarkoitetaan mm. kuntien ja valtion yhteispalvelupisteitä, jollainen sijaitsee mm. Kausalassa.

Poliisin hallintorakenneuudistusta valmistellut Pora III hanketyöryhmä esitti 21.8.2012 paikallispoliisin hallinnollisen organisoinnin muuttamista siten, että poliisilaitosten määrää vähennetään 24:stä 11:sta. Nyt esitetty luonnos ei ota kantaa em. esitykseen eikä hanketyöryhmän esitykseen poliisihallinnon piirijaon muuttamiseksi. Luonnos perustuu kuitenkin Pora III hanketyöryhmään ehdotukseen poliisilaitosten organisoinnista pääpoliisiasemiksi ja poliisiasemiksi ehdotetun uuden 11 poliisiapiiriä käsittävän piirijaon mukaisesti.

Pora III hanketyöryhmä esitti lisäksi Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan poliisipäälliköiden näkemyksen mukaisesti Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan uuden poliisilaitoksen pääpoliisiaseman sijoittavaksi **Kouvolaan**. Perusteeksi esitettiin, että Kouvola on väestömäärältään toimialueen suurin kaupunki ja joka toimitilojensa sekä poliisiasemien henkilöstömäärien sekä toimialueen väestön keskittymien johdosta katsotaan olevan tarkoituksenmukaisin pääpoliisiaseman sijoituspaikka. Kouvola toimii myös Poliisin tekniikkakeskus.

Tilankäytön tehostaminen

Luonnosesityksessä esitetään tilankäytön tehostamista 34 toimipisteessä Kouvola mukaan lukien. Kouvola on esityksessä "tilankäytön voimakkaan tehostamisen" kohde. Toimitilojen tehostamistarvetta on tässä yhteydessä arvioitu yleisten tunnuslukujen valossa asettamalla maksitavoitteeksi poliisiasemilla 45 m²/henkilö ja toimistotiloissa enintään 25 m²/henkilö. Kouvola toimilaratkaisuun vaikuttaa olennaisesti esitys siirtää poliisin tekniikkakeskus poliisilaitoksen tiloihin. Lisäksi tilankäytön tehostamisessa hyödynnetään Liikkuvan poliisin suunniteltu yhdistyminen paikallispoliisiin ja Keskusrikospoliisin alueellisten toimipisteiden väheneminen.

Kouvolan keskusrikospoliisin yksikön lakkauttaminen

Luonnoksessa ei oteta kantaa KRP yksiköiden sijaintiin, mutta aiemmissa valmisteluvaiheissa Pora III hanketyöryhmä on esittänyt Kouvolan toimipisteen lakkauttamista ja toiminnan keskittämistä Vantaalle, Joensuuhun, Maarianhaminaan, Ouluun, Rovaniemelle, Tampereelle ja Turkuun. Kouvolan toimipisteessä on 13 työntekijää. Esityksissä korostetaan järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan edellyttämien resurssien turvaamista. Avoin asia on miten Kaakkois-Suomen resurssit turvataan, jos keskusrikospoliisin yksikkö lakkautetaan Kouvolaan.

Poliisin tekniikkakeskus

Poliisin tekniikkakeskuksen uudistamisesta on tehty erillisselvitys. Selvityksessä on esitetty vaihtoehtoisia ratkaisuja toiminnan organisoinnille sekä ehdotuksia materiaalihallinnon uudistamisesta ja tilankäytöstä.

Ehdotusten mukaan nykymuotoisesta myymälästä varastotiloista luovutaan lähes kokonaan. Poistuvat tilat korvataan verkkokauppapalveluilla ja pientavaralogistiikalla. Tavoitteena on luopua Kuusankosken toimipaikasta ja siirtää toiminta Kouvolan poliisilaitoksen tiloihin. Uusi toimintamalli edellyttää yhteyksien luomista tavarantoimittajien ja asiakkaiden välille.

Poliisin tekniikkakeskuksen tehtävänä on toimia tulevaisuudessa hankinta- ja asiantuntijaorganisaationa ja integraattorina tavarantoimittajien ja asiakkaiden välissä. Esityksen mukaan poliisihallinnon ulkopuoliset asiakassuhteet säilytetään ja niitä kehitetään. Poliisin tekniikkakeskuksen omat tuotannolliset toiminnot kuten ajoneuvojen jatkovarustelu ulkoistetaan. Lisäksi erillisselvityksessä esitetään yhtenä vaihtoehtona, että materiaalihallinnon strateginen osaaminen keskitetään Poliisihallitukseen. Tekniikkakeskuksen itsenäinen asema virastona lakkaa ja yksikkö siirretään todennäköisesti poliisihallituksen alaisuuteen. Laaditun selvityksen mukaan tekniikkakeskuksen resurssitarve laskisi 27 henkilöön nykyisestä n. 40 henkilöstä. Henkilöstön asema kuitenkin turvataan, mikä vaikuttaa ulkoistamistarvaksi sen edellytyksiin ja toteuttamistapaan. Lisäksi on perusteltua todeta, että selvityksessä on arvioitu ulkoistamisen edellytyksiä mihin vaikuttaa henkilöstöresurssien uudelleen kohdistaminen myös poliisihallinnon sisällä.

Kouvolan kaupungin lausunto

Kouvolan kaupunki uudistaa tässä yhteydessä Sisäasiainministeri Päivi Räsäselä 17.11.2012, esitetyn kannanoton (liitteenä). Kouvolan kaupunki tukee hanketyöryhmän ja alueen poliisipäälliköiden yksimielistä esitystä, pääpoliisiaseman sijoittamisesta Kouvolaan Pora III hanketyöryhmän esityksen mukaisesti. Lisäksi kaupunki kiinnittää Sisäasiainministeriön huomiota siihen, että valtion hallintorakenteiden uudistamisen seurauksena (mm. hätäkeskuksen sekä hovi- ja hallinto-oikeuksien siirto Kuopioon) Kouvolasta on poistumassa 120 – 130 valtionhallinnon työpaikkaa. Entisenä läänin pääkaupunkina valtionhallinnon työpaikoilla on suuri merkitys kaupungille ja sen kehittymiselle. Samanaikaisesti Kouvolassa läpikäydään Suomen teollisen historian suurinta rakennemuutosta, jonka seurauksena alueelta on hävinnyt vuoden 2005 jälkeen n. 4000 työpaikkaa.

Poliisihallinnon työpaikkamäärä Kouvolassa on 144 henkeä, mistä Poliisin tekniikkakeskuksen osuus on noin 40 henkeä. Poliisihallinnolla on siten Kouvolassa erittäin merkittävä työllistävä vaikutus, jota tulee uudistuksen yhteydessä vahvistaa. Poliisihallinto toimii Kouvolassa uudehkoissa ajanmukaisissa toimitiloissa ja viranomaisyhteistyöllä on Kouvolassa vahva perinne, minkä vahvistamista on korostettu poliisin hallintouudistuksen perusteissa. Kaupunki on valmis edistämään viranomaisyhteistyön kehittämistä myös tässä yhteydessä.

Kouvolan keskusrikospoliisin yksikön lakkauttaminen

Kouvolan keskusrikospoliisin yksikön lakkauttaminen heikentäisi Kaakkois-Suomeen edellytyksiä torjua järjestäytyneen rikollisuuden kasvua Suomen Schengen rajan ja vilkkaimmin kasvavien rajanylityspaikkojen läheisyydessä. Kouvolan kaupunki katsoo, että itärajan kasvava rajaliikenne, merialueet ja Schengen raja tulee ottaa huomioon painopistevalinnoissa. Esitys siitä miten riittävät resurssit käytännössä toteutetaan puuttuu. Kaupunki katsoo, että keskusrikospoliisiin toimipisteen lakkauttaminen Kouvolasta ei ole esitetyin perustein hyväksyttävissä. Resurssitarve Kaakkois-Suomessa on vähintään yhtä suuri kuin länsirajan läheisissä toimipisteissä.

Poliisin tekniikkakeskuksen uudelleenorganisointi

Poliisin tekniikkakeskuksen tuottamien erikoisvarusteltujen ajoneuvojen vuotuinen tuotantomäärä (n. 250 ajoneuvoa/v) on siinä määrin mittava, että myös toiminnan laajentamisen edellytykset tulee arvioida, mikäli se ulkoistetaan. Työryhmän raportissa esitetty poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen yhteistyön vahvistaminen voisi luoda edellytykset vahvistaa ajoneuvojen tuotantoa ja huoltotoimintaa tekniikkakeskuksen välittömässä yhteydessä tai nykyisissä tiloissa uuden toimijan toimesta. Myös yhteistyömahdollisuudet alueella jo toimivien ja valtionhallinnolle palveluja tuottavien yritysten (Millog Oy ja Raskone Oy) kanssa tulee selvittää huolellisesti, mikäli ulkoistamiseen päädytään. Kouvolan kaupunki on osaltaan valmis tukemaan selvitystyötä.

Mikäli tuotannollinen toiminta ulkoistetaan tulisi poliisin tekniikkakeskuksen resursseja ja yksikön asemaa voida vahvistaa hankintapalveluissa, tutkimuksessa ja tuotekehityksessä sekä kumppanuuksien hankinnassa. Esimerkkinä voidaan mainita yhteistyön vahvistaminen Kaakkois-Suomen ELY kanssa, joka koordinoi älyliikenteen järjestelmien kehittämistä kansallisesti. Yhteistyön vahvistaminen loisi perustaa auto- ja maastisten liikennevalvontakeinojen kehittämiselle ja mahdollisesti myös tuotannolle Kouvolassa. Valvontatoimenpiteiden esim. kameravalvonnan nykyistä vahvempi keskittäminen Kouvolaan vahvistaisi myös tuotekehityksen edellytyksiä. Tuotekehityksen vahvistamista ja valvonnan keskittämistä puoltaa myös turvallisuusalan yleinen tek-

nistyminen ja operatiivisen toiminnan tehostamisvaatimukset. Kuntien valvontavastuun kasvaessa myös niistä syntyvät tarpeet luovat kasvavaa perustaa yhteistyölle. Poliisin tekniikkakeskus on sijoittunut Kouvolaan alueellistamislainsäädännön mukaisesti. Tarkoituksena on ollut itsenäisen yksikön muodostaminen Kouvolaan sen aseman kehittäminen ja toiminnan vakiinnuttaminen. Esitys tekniikkakeskuksen johtamisen ja strategisen asiantuntemuksen siirtämisestä poliisihallitukseen ei ole alueellistamistavoitteiden mukainen. Yksikön hallinnollista asemaa tulee voida tarkastella myös näkökulmasta, joka luo sille edellytykset vahvistaa asemaansa myös poliisihallinnon ulkopuolisiin tahoihin nähden. Laadituissa selvityksissä poliisihallinnon säästöavoitteet ovat ohjanneet selvitystä kapea-alaisesti ja yksipuolisesti poliisihallinnon säästöjen suuntaan, jolloin toimintojen kasvun ja uusien tuotannollisten innovaatioiden näkökulma on jäänyt taka-alalle. Lisäksi esitys toimitilasäästöjen aikaansaamisesta on nykyisessä sopimustilanteessa teoreettinen.

Toimitilojen käytön tehostaminen

Jo päätetyt ja nyt esitetyt toimitilamuutokset valtionhallinnossa ja poliisihallinnossa ovat Kouvolaan niin mittavia, ettei niitä tule arvioida pelkästään tilastollisten tunnuslukujen valossa. Säästöjä arvioitaessa tulee ottaa huomioon poliisihallinnon lisäksi myös valtionhallinnossa muilla toimialoilla esim. hätäkeskusratkaisun johdosta ja oikeuslaitosratkaisun johdosta mahdollisesti tyhjiksi jäävien tilojen aiheuttamat kustannukset. Kouvolan todetaan olevan ns. voimakkaan tilankäytön tehostamiskohde, jolloin myös nykyisten toimitilojen uudet käyttömahdollisuudet tulee arvioida seikkaperäisesti ottamalla huomioon mm. Poliisin tekniikkakeskuksella voimassa oleva vuokrasopimus, jossa sopimusaikaa on jäljellä 10 vuotta. Lisäksi on todettava kaupungin omien kokemusten perusteella, että sähköisille palveluille esitetty tavoite vähentää asiakaskäyntejä hyvin nopeassa aikataulussa 75 %:lla, ei ole uskottava.

Kaupungin yhteistyötarjous

Kaupunki on valmis selvittämään tilankäyttöön liittyviä asiakysymyksiä yhteistyössä Sisäasiainministeriön kanssa erityisesti koskien poliisin tekniikkakeskuksen toimintojen uudelleenjärjestämistä. Kaupunki on valmis osallistumaan poliisin tekniikkakeskuksen toimintojen ulkoistamisen suunnitteluun tavoitteena luoda edellytykset toimintojen säilymiselle Kouvolaan. Kaupungilla on hyviä kokemuksia vastaavasta yhteistyöstä puolustusvoimien kanssa. Kaupunki tukee myös luonnoksen esitystä yhteispalvelupisteiden toimintojen ja lupapalvelujen kehittämisestä Kausalassa.

Lisätietoja asiasta antavat kaupunginjohtaja Lauri Lamminmäki puh. 020 615 3100 sekä edunvalvontapäällikkö Hannu Koverola puh. 020 615 8129.

KOUVOLAN KAUPUNGINHALLITUS

Lauri Lamminmäki
kaupunginjohtaja